

Voorwoord

Deze wegwijzer is één van de twee resultaten van het MATREMI-onderzoeksproject dat staat voor '*mapping and enhancing substance use treatment for migrants and ethnic minorities*'.

Het MATREMI-project werd in 2019 gefinancierd door het Federaal Wetenschapsbeleid (www.belspo.be, DR/84). Dit project is een vervolg op het PADUMI-onderzoeksproject (*Patterns of drug use among migrants and ethnic minorities*) (www.belspo.be, DR/69).

Het eerste doel van het MATREMI-project is theoretisch: het beter in kaart brengen van migranten en etnische minderheden (MEM) in de drughulpverlening aan de hand van cliëntregistratie. Je leert alles over dit doel en de bijhorende beleidsaanbevelingen in het online MATREMI-rapport (www.belspo.be). Het tweede doel bestaat uit het in kaart brengen van inspirerende praktijken in binnen- en buitenland voor het verhogen van de toegankelijkheid voor, de retentie en het bereik van MEM in de drughulpverlening. Deze wegwijzer wil inspirerende praktijken ontsluiten aan Belgische hulpverleners en brengt praktijken uit zowel het Frans- als Nederlandstalige landsdeel samen.

Dit project werd gecoördineerd door Universiteit Gent (UGent) (Charlotte De Kock, prof. dr. Tom Decorte) in nauwe samenwerking met Université Libre de Bruxelles (ULB) (Carla Mascia, prof. dr. Dirk Jacobs) en de koepels die de gespecialiseerde drughulpverlening vertegenwoordigen in België: het Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD) (Lyssa Toyinbo, Fred Laudens), de Fédération Bruxelloise Francophone des Institutions pour Toxicomanes (FEDITO BXL) (Sébastien Alexandre, Stéphane Leclercq) en de Fédération Wallonne des Institutions pour Toxicomanes (Fedito Wallonne) (Pascale Hensgens).

De nauwe samenwerking tussen academische partners en professionals in de drughulpverlening liet de projectmedewerkers toe om de vinger aan de pols van het werkveld te houden. Zo werd de initiële projectfocus op drughulpverlening verbreed naar het preventiedomein.

Daarnaast ging het team ook op zoek naar expertise in het breder welzijnswerk (onder meer OCMW's en CAW's). Vorig onderzoek toonde immers aan dat personen met een migratieachtergrond die niet door de drughulpverlening worden bereikt, vaak wel door deze diensten worden bereikt.

Deze wegwijzer geeft een overzicht van praktijken in het noorden en zuiden van het land. De socio-politieke context en het zorgaanbod verschillen uiteraard over de taalgrenzen heen. Ook het omgaan met de MEM-doelgroep verschilt in de Belgische regio's: in het Franstalige landsdeel focust men eerder op de kwetsbaarheid van specifieke doelgroepen dan op 'ethniciteit'. Door praktijken uit de Belgische regio's samen te presenteren in deze wegwijzer hopen we nieuwsgierigheid op te wekken en misschien wel muren en schotten tussen diensten en sectoren te kunnen slopen.

Deze wegwijzer biedt een snel en handig overzicht van praktijken die de professional kan gebruiken om een doelgroep te ondersteunen die vaak moeilijk toegang tot de zorg vindt. De lezer kan dan ook op twee manieren met deze wegwijzer aan de slag: je kan ervoor kiezen om erin te vliegen met het onderdeel 'Meteen aan de slag!' of je kan de tijd nemen om de introductie volledig te lezen om eerst meer te weten te komen over de Belgische situatie en de insteek van het onderzoeksproject.

Heel wat praktijken in deze wegwijzer kunnen snel en met minimale investering worden ingezet. De beschreven uitdagingen en praktijkverhalen laten ook toe om lessen te trekken uit de eerdere ervaringen met deze praktijken. De lezer vindt ook telkens een verwijzing naar meer info terug die toelaat om met de praktijk aan de slag te gaan.

We besluiten graag met een woord van dank voor Aziz Naji (programma-beheerder Drugs, Belspo) en zijn assistent Emmanuèle Bourgeois. We willen ook alle hulpverleners danken in onder meer de Centra Geestelijke Gezondheidszorg, onafhankelijke vzw's, het Steunpunt Geestelijke Gezondheidszorg,

de wijkgezondheidscentra en de specifieke drughulpverlening voor het delen van hun expertise en ervaring tijdens interviews en focusgroepen. In het bijzonder bedanken we Katarsis, CGG Mandel & Leie, CGG Waas & Dender en ADIC.

Beste lezer, we hopen van harte dat deze wegwijzer je kan ondersteunen in je dagelijkse praktijk.

De auteurs

Charlotte De Kock
Lyssa Toyinbo
Fred Laudens
Sébastien Alexandre
Pascale Hensgens
Carla Mascia
Stéphane Leclercq
Dirk Jacobs
Tom Decorte